

گزارش مدرک یابی کتاب های کتابخانه دبستان فضیلت

سوسن

صفحه	متن روایی داستان	تطبیق داستان کتاب با سند	اعتبار سند (شیعه یا سنی)
	الکافی (ط - الإسلامية) ج ۱ ۵۰۳ باب مولد ابی محمد الحسن بن علی ع بَابُ مَوْلِدِ أَبِي مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ ع وُلِدَ ع فِي شَهْرِ رَمَضَانَ وَفِي نُسْخَةٍ أُخْرَى فِي شَهْرِ رَبِيعِ الْآخِرِ سَنَةِ اثْنَتَيْنِ وَ ثَلَاثِينَ وَ مِائَتَيْنِ وَ قُبِضَ ع يَوْمَ الْجُمُعَةِ لَثَمَانَ لَيَالٍ خَلَوْنَ مِنْ شَهْرِ رَبِيعِ الْأَوَّلِ سَنَةِ سِتِّينَ وَ مِائَتَيْنِ وَ هُوَ ابْنُ ثَمَانَ وَ عَشْرِينَ سَنَةً وَ دُفِنَ فِي دَارِهِ فِي الْبَيْتِ الَّذِي دُفِنَ فِيهِ أَبُوهُ بِسَرٍّ مَنْ رَأَى وَ أُمُّهُ أُمُّ وَلَدٍ يُقَالُ لَهَا - حَدِيثٌ وَقِيلَ سَوْسَنُ. زندگانی حضرت ابی محمد حسن بن علی (امام یازدهم) علیهما السلام آن حضرت در ماه [رمضان و طبق نسخه دیگر در ماه] ربیع الآخر بسال ۲۳۲ متولد شد، و در روز جمعه هشتم ربیع الاول سال ۲۶۰ بسن ۲۸ سالگی درگذشت و در خانه خودش که پدرش هم در آنجا دفن شده بود به خاک سپرده شد، مادرش ام ولد و نامش حدیث [یا سوسن] بوده است.	اولویت ۱	اولویت ۱
	[فصل تاریخ ولاده الإمام الهادی ع و شهادته و ما یخصه] وَ كَانَ الْإِمَامُ بَعْدَ أَبِي جَعْفَرٍ ع ابْنُهُ أَبُو الْحَسَنِ عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ لاجْتِمَاعِ خِصَالِ الْإِمَامَةِ فِيهِ وَ تَكَامُلِ فَضْلِهِ وَ أَنَّهُ لَا وَارِثَ لِمَقَامِ أَبِيهِ سِوَاهُ وَ ثُبُوتِ النَّصِّ عَلَيْهِ بِالْإِمَامَةِ وَ الْإِشَارَةِ إِلَيْهِ مِنْ أَبِيهِ بِالْخِلَافَةِ. وَ كَانَ مَوْلَدُهُ بِصَرِيَا^۱ مِنَ الْمَدِينَةِ لِلنَّصْفِ مِنْ ذِي الْحِجَّةِ سَنَةِ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ وَ مِائَتَيْنِ وَ تُوَفِّيَ بِسَرٍّ مَنْ رَأَى فِي رَجَبِ سَنَةِ أَرْبَعٍ وَ خَمْسِينَ وَ مِائَتَيْنِ وَ لَهُ يَوْمٌ إِحْدَى وَ أَرْبَعُونَ سَنَةً وَ أَشْهُرُ وَ كَانَ الْمُتَوَكِّلُ قَدْ أَشْخَصَهُ مَعَ	اولویت ۱	اولویت ۱

^۱ صریا: هي قرية اسسها موسى بن جعفر عليه السلام على ثلاثة أميال من المدينة. « مناقب آل أبي طالب ۴: ۳۸۲ ».

گزارش مدرک یابی کتاب های کتابخانه دبستان فضیلت

		يَحْيَى بْنُ هَرَثَمَةَ بْنِ أَعْيَنَ مِنَ الْمَدِينَةِ إِلَى سُرْمَنَ رَأَى فَأَقَامَ بِهَا حَتَّى مَضَى لِسَبِيلِهِ وَكَانَتْ مُدَّةُ إِمَامَتِهِ ثَلَاثًا وَ ثَلَاثِينَ سَنَةً وَ أُمُّهُ أُمُّ وَلَدٍ يُقَالُ لَهَا سُمَانَةُ. امام پس از ابو جعفر فرزندش ابو الحسن علی ع بوده زیرا همه خصال امامت در او جمع بوده و در فضیلت و کمال نظیر نداشته و بغیر از او دیگری حائز مقام ولایت نبوده و نص خلافت بنام او توقیع یافته و پدرش او را بمقام خلافت برگزیده. حضرت هادی در نیمه ذیحجه سال دویست و دوازده در مدینه منوره متولد شده و در ماه رجب سال دویست و پنجاه و چهار در سن چهل و یک سال و اندی در سامرا رحلت یافته. متوکل او را به همراه یحیی بن هرثمه بن اعین از مدینه به سامرا احضار کرد و آن حضرت همچنان در آنجا به سر برد تا رحلت یافت. و مدت امامت او سی و سه سال و مادرش ام ولدی بود بنام سمانه.	
اولویت ۱	اولویت ۱	اثبات الوصیة / ۲۴۴ / الحسن العسکری علیه السلام و قام أبو محمد الحسن بن علی مقام أبيه عليهما السلام و روى عن العالم عليه السلام أنه قال: لما ادخلت سليل أم أبي محمد عليه السلام على أبي الحسن عليه السلام قال: سليل مسلولة من الآفات و العاهات و الأرجاس و الأنجاس. ثم قال لها: سيهب الله حجته على خلقه يملأ الأرض عدلا كما ملئت جورا. و حملت أمه به بالمدينة و ولدته بها فكانت ولادته و منشؤه مثل ولادة آبائه صلى الله عليهم و منشئهم. و ولد في سنة إحدى و ثلاثين و مأتين من الهجرة؛ و سنّ أبي الحسن عليه السلام في ذلك الوقت ستة عشر سنة و شهورا و شخص بشخصه الى العراق في سنة ست و ثلاثين و مأتين و له أربع سنين و شهور.	۱۲

گزارش مدرک یابی کتاب های کتابخانه دبستان فضیلت

		(بعد از امام علی النقی فرزند بزرگوارش) امام حسن عسکری جانشین آن حضرت شد. از عالم علیه السّلام روایت شده که فرمود: وقتی که سلیل مادر امام حسن عسکری نزد امام علی النقی آمد، آن حضرت فرمود: سلیل از آفتها، گزندها، پلیدیها و ناپاکیها محفوظ است به سلیل فرمود: به همین زودی خدا حجت خود را بتو عطا میکند که زمین را پر از عدل و داد بنماید آنطور که پر از جور شده باشد. مادر امام حسن عسکری در مدینه بآن حضرت حامله شد و آن بزرگوار را در مدینه زائید. ولادت و نشو و نمای امام حسن عسکری نظیر ولادت پدران بزرگوارش علیهم السّلام بود. امام حسن عسکری علیه السّلام در سنه (۲۳۱) هجری متولد شد.	
اولویت ۱	اولویت ۱	منتهی الآمال، شیخ عباس قمی، ج ۳، ص: ۱۸۹۰ فصل ششم: در ذکر اولاد حضرت امام علی النقی علیه السّلام است اولاد آن حضرت از ذکور و اناث پنج تن به شمار رفته: ابو محمد الحسن الإمام علیه السّلام و حسن و محمد و جعفر و علیّه. اما حال حضرت امام حسن علیه السّلام بعد از این مذکور خواهد شد ان شاء الله تعالی. و اما حسین پس من بر حال او مطلع نشدم مگر آنچه را که در مفاتیح نوشته‌ام و آن است که حسین سیدی جلیل القدر و عظیم الشان بوده زیرا که من از بعضی روایات استفاده کرده‌ام که از مولای ما حضرت امام حسن عسکری علیه السّلام و برادرش حسین بن علی علیه السّلام تعبیر به «سبطین» می‌کردند و تشبیه می‌کردند این دو برادر را به دو جدشان، دو سبط پیغمبر رحمت، امام حسن و امام حسین علیهما السّلام.	۱۴
اولویت ۱	اولویت ۱	الإرشاد فی معرفة حجج الله علی العباد ج ۲ ص ۳۰۹ فصل فی دخول الإمام علی الهادی ع إلى سامراء بدعوة من المتوکل العباسی و استشهاده فیها	۱۸ و ۲۰

		[فصل فی دخول الإمام علی الهادی ع إلى سامراء بدعوة من المتوکل العباسی و استشهاده فیها] (باب ذکر ورود أبی الحسن ع من المدینة إلى العسکر و وفاته بها و سبب ذلك و عدد أولاده و طرف من أخباره) وَ كَانَ سَبَبُ شُخُوصِ أَبِي الْحَسَنِ ع إِلَى سُرٍّ مَنْ رَأَى أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ مُحَمَّدٍ كَانَ يَتَوَلَّى الْحَرْبَ وَ الصَّلَاةَ فِي مَدِينَةِ الرَّسُولِ ع فَسَعَى بِأَبِي الْحَسَنِ ع إِلَى الْمُتَوَكَّلِ وَ كَانَ يَقْصِدُهُ بِالْأَذَى وَ بَلَغَ أَبَا الْحَسَنِ سَعَايَتُهُ بِهِ فَكَتَبَ إِلَى الْمُتَوَكَّلِ يَذْكُرُ تَحَامُلَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدٍ وَ يَكْذِبُهُ فِيمَا سَعَى بِهِ فَتَقَدَّمَ الْمُتَوَكَّلُ بِإِجَابَتِهِ عَنْ كِتَابِهِ وَ دُعَايِهِ فِيهِ إِلَى حُضُورِ الْعَسْكَرِ عَلَى جَمِيلٍ مِنَ الْفِعْلِ وَ الْقَوْلِ فَخَرَجَتْ نُسْخَةُ الْكِتَابِ وَ هِيَ (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) أَمَّا بَعْدُ فَإِنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَارَفٌ بِقُدْرِكَ رَاعٍ لِقَرَابَتِكَ مُوجِبٌ لِحَقِّكَ مُؤَثِّرٌ مِنَ الْأُمُورِ فِيكَ وَ فِي أَهْلِ بَيْتِكَ مَا يُصْلِحُ اللَّهُ بِهِ حَالَكَ وَ حَالَهُمْ وَ يُثَبِّتُ بِهِ عِزَّكَ وَ عِزَّهُمْ وَ يَدْخُلُ الْأَمْنُ عَلَيْكَ وَ عَلَيْهِمْ يَبْتَغِي بِذَلِكَ رِضَى رَبِّهِ وَ آدَاءَ مَا افْتَرَضَ عَلَيْهِ فِيكَ وَ فِيهِمْ وَ قَدْ رَأَى أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ صَرْفَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَمَّا كَانَ يَتَوَلَّاهُ مِنَ الْحَرْبِ وَ الصَّلَاةِ بِمَدِينَةِ الرَّسُولِ ص إِذْ كَانَ عَلَى مَا ذَكَرْتَ مِنْ جَهَالَتِهِ بِحَقِّكَ وَ اسْتِخْفَافِهِ بِقُدْرِكَ وَ عِنْدَ مَا قَرَفَكَ بِهِ وَ نَسَبَكَ إِلَيْهِ مِنَ الْأَمْرِ الَّذِي عَلِمَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ بَرَاءَتَكَ مِنْهُ وَ صَدَقَ نَبِيَّتَكَ فِي بَرِّكَ وَ قَوْلِكَ وَ أَنْكَ لَمْ تُؤْهِلْ نَفْسَكَ لِمَا قُرِفَتْ بِطَلْبِهِ وَ قَدْ وَلَّى أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ مَا كَانَ يَلِي مِنْ ذَلِكَ مُحَمَّدُ بْنُ الْفَضْلِ وَ أَمْرُهُ بِإِكْرَامِكَ وَ تَبْجِيلِكَ وَ الْإِنْتِهَاءِ إِلَى أَمْرِكَ وَ رَأْيِكَ وَ التَّقَرُّبِ إِلَى اللَّهِ وَ إِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ بِذَلِكَ. وَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ مُشْتَقٌّ إِلَيْكَ يُحِبُّ إِحْدَاثَ الْعَهْدِ بَكَ وَ النَّظَرَ إِلَيْكَ فَإِنْ نَشِطْتَ لَزِيَارَتِهِ وَ الْمَقَامِ قَبْلَهُ مَا أَحْبَبْتَ شَخْصَتَ وَ مَنْ اخْتَرْتَ مِنْ أَهْلِ بَيْتِكَ وَ مَوَالِيكَ وَ حَشَمِكَ عَلَى مُهْلَةٍ وَ طُمَأْنِينَةٍ تَرَحَّلُ إِذَا شِئْتَ وَ تَنْزِلُ إِذَا شِئْتَ وَ تَسِيرُ كَيْفَ شِئْتَ وَ إِنْ أَحْبَبْتَ أَنْ يَكُونَ يَحْيَى بْنُ هَرَثْمَةَ مَوْلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ مَنْ مَعَهُ مِنَ الْجُنْدِ يَرْتَحِلُونَ بِرَحِيلِكَ وَ	
--	--	---	--

گزارش مدرک یابی کتاب های کتابخانه دبستان فضیلت

		يَسِيرُونَ بِسَيْرِكَ فَالْأَمْرُ فِي ذَلِكَ إِلَيْكَ وَ قَدْ تَقَدَّمْنَا إِلَيْهِ بِطَاعَتِكَ فَاسْتَخَرِ اللَّهَ حَتَّى تُوَفِّيَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ فَمَا أَحَدٌ مِنْ إِخْوَتِهِ وَ وَلَدِهِ وَ أَهْلِ بَيْتِهِ وَ خَاصَّتِهِ أَطْفَ مِنْهُ مَنْزِلَةٌ وَ لَا أَحَمَدَ لَهُمْ أَثَرَةٌ وَ لَا هُوَ لَهُمْ أَنْظَرُ وَ عَلَيْهِمْ أَشْفَقَ وَ بِهِمْ أَبَرَّ وَ إِلَيْهِمْ أَسْكَنَ مِنْهُ إِلَيْكَ وَ السَّلَامُ عَلَيْكَ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ. وَ كَتَبَ إِبْرَاهِيمُ بْنُ الْعَبَّاسِ فِي شَهْرِ كَذَا مِنْ سَنَةِ ثَلَاثٍ وَ أَرْبَعِينَ وَ مَائَتَيْنِ^٢. فَلَمَّا وَصَلَ الْكِتَابُ إِلَى أَبِي الْحَسَنِ ع تَجَهَّزَ لِلرَّحِيلِ وَ خَرَجَ مَعَهُ يَحْيَى بْنُ هَرِثْمَةَ حَتَّى وَصَلَ إِلَى سُرْمَنِ رَأَى فَلَمَّا وَصَلَ إِلَيْهَا تَقَدَّمَ الْمُتَوَكِّلُ بِأَنْ يُحَجِّبَ عَنْهُ فِي يَوْمِهِ فَتَنَزَلَ فِي خَانَ يُعْرَفُ بِخَانَ الصَّعَالِيكِ وَ أَقَامَ فِيهِ يَوْمَهُ ثُمَّ تَقَدَّمَ الْمُتَوَكِّلُ بِإِفْرَادٍ دَارٍ لَهُ فَانْتَقَلَ إِلَيْهَا. سبب احضار حضرت ابو الحسن به سامرا آن بود که عبد الله بن محمد در مدینه منوره امور جنگی و امامت جماعت را اداره میکرد وی از حضرت ابو الحسن به متوکل شکایت و سعایت کرد و منظورش آن بود بدین وسیله آزاری به آن جناب برسد. حضرت ابو الحسن از سعایت او باخبر شده نامه بمتوکل مرقوم فرمود که نفس سرکش عبد الله او را بر این داشته که از من سعایت نماید و آنچه نوشته دروغ بوده. متوکل پس از قرائت نامه حضرت ابو الحسن ع عریضه تقدیم داشته و آن حضرت را با بهترین طرزی که قول و فعل حاکی از آن بوده بسامرا دعوت نموده و نامه متوکل بدین مضمون ترجمه می شود. بنام خداوند بخششنده مهربان اما بعد امیر المؤمنین از قدر و منزلت تو باخبر است و قرابت ترا مراعات می نماید و از حقوق تو احترام میگذارد و آنچه لازمه شخص تو و خاندان تست در نظر دارد و آرزومند است خدا امور تو و کسانت را بآنچه خیر و صلاحست آماده	
--	--	--	--

^٢ الکافي ١: ٤١٩ / ٧، عن محمد بن يحيى، عن بعض أصحابنا قال: اخذت نسخة كتاب المتوكل الى ابي الحسن الثالث عليه السلام من يحيى بن هرثمة في سنة ثلاث و أربعين و مائتين

گزارش مدرک یابی کتاب های کتابخانه دبستان فضیلت

	فرماید و اساس آبروی تو و آنان را استوار سازد و راحتی و آسایش را برای تو و آنها مهیا نماید و ما از ایراد این جملات غرضی نداریم جز اینکه خواستیم تحصیل خوشنودی خدا کرده و آنچه بر ما لازمست در باره تو و ایشان رعایت کرده باشیم. امیر، چنان اندیشید که عبد الله را از امور رزمی و امامت جماعت مدینه که تا بحال انجام می- داده و اداره میکرده برکنار بسازد زیرا چنانچه از نامه شما استفاده کرده حق شما را نشناخته و بمقام شما توهین وارد آورده و تهمت ناروا زده و نسبت نابجائی داده که امیر یقینا خلاف آن را در باره شما اعتقاد دارد و میداند شما شخصی هستید که در گفتار و کردار خود راست و درستید و موقعیت و شخصیت شما عالیت از آنست که نامبرده بشما نسبت داده. و بالاخره پس از برکناری وی، محمد بن فضل را بجای او برقرار ساخته و باو دستور دادم تا از شما اکرام نماید و احترام کند و اوامر شما را انجام دهد و بدین وسیله بخدا و امیر تقرب پیدا کند. و امیر اشتیاق دیدار شما را پیدا کرده و آرزومند است عهده تازه کند و گلی از بوستان جمال شما بچیند اکنون اگر مایلید که چندی بمضیف خانه ما بوده و ما را از دیدار خود محفوظ فرمائید ممکن است خود و خانواده و کسانی که مورد علاقه شما هستند با اطمینان خاطر هر وقت بخواهید حرکت فرمائید و در هر کجا مایل باشید منزل اختیار نمائید و هر وقت اراده نمائید سفر ادامه دهید و اگر هم مایل باشید می- توانید یحیی بن هرثمه و آنها که تحت اختیار و فرمان او هستند باتفاق خود آورده و آنها را در رکاب خویش مفتخر فرمائید و بالاخره اختیار با خود شماست و ما پیش از این باو دستور دادیم تا از نظریه شما احترام گذارده مخالفت ننماید. اینک با خدا هم در این خصوص مشورت نمائید زیرا از برادران و فرزندان و نزدیکان هیچ کس باندازه شما در نزد امیر موقعیت ندارد و	
--	---	--

گزارش مدرک یابی کتاب های کتابخانه دبستان فضیلت

	آن مقدار که نامبرده بشما مهربان و عطوفت دارد بکسان خود اظهار علاقه نمی‌کند و آرامش ندارد سلام و رحمت خدا بر شما باد. ابراهیم بن عباس ماه جمادی الآخره سال دویست و چهل و سه. این نامه که بحضرت ابو الحسن ع رسید اسباب سفر مهیا کرده باتفاق یحیی بن هرثمه بجانب سامرا عزیمت فرمود چون وارد شهر سامرا گردید متوکل که چنان نامه بلند بالائی نوشته و آن حضرت را دعوت کرده به جای آنکه به استقبال بیاید و سر راه آن جناب قربانی نماید به یاد کوفیان و سگان آن سامان افتاده روز ورود آن حضرت خود را مخفی ساخته حضرت ناچار در کاروانسرائی که محل بی کسان بود و خان الصعاليک نامیده می شد نزول فرمود و یک روز آنجا به سر برد. متوکل روز بعد، شرمنده شده دستور داد منزلی برای آن حضرت مقرر کرده و حضرت آنجا تشریف برد.	
--	--	--